

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 469/2017
30.03.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Катарине Манојловић Андрић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Илић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 592/16 од 06.10.2016. године, у седници већа одржаној дана 30.03.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 592/16 од 06.10.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку П1 389/14 од 04.11.2015. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено као незаконито решење туженог број .../... од 20.06.2014. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду број ... од 30.04.2004. године, а што је тужени дужан признати и вратити тужиоца на рад и распоредити га на радно место које одговара његовој стручној спреми и радним способностима. Ставом другим изреке, одбачена је, као неуредна, тужба тужиоца којом је тражио да суд обавезе туженог да тужиоцу исплати све зараде и све доприносе по основу рада и радног односа од момента отказа, па до дана враћања на радно место. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 79.125,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 592/16 од 06.10.2016. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Чачку П1 389/14 од 04.11.2015. године, у ставу првом и трећем изреке.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14 - у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са туженим закључио уговор о раду 30.04.2004. године, којим је распоређен на радно место бравара. Решењем број .../... од 20.06.2014. године, тужиоцу је отказан уговор о раду из разлога предвиђених чланом 179. став 1. тачка 9. Закона о раду. У образложењу решења о отказу, наведено је да је смањен обим послова на радном месту бравара, због чега је тужени приморан да смањи број запослених на неодређено време, без навођења које су то конкретне технолошке, економске или организационе промене проузроковале престанак потребе за обављањем послова на радном месту бравара. У време доношења оспореног решења, код туженог је радно место бравара било предвиђено Правилником о организацији и систематизацији радних места број 1/358 од 26.06.2012. године, које је тек каснијим изменама, након доношења оспореног решења, брисано. Наведени Правилник о организацији и систематизацији радних места код туженог, чији пречишћен текст је донет 04.11.2013. године под бројем 1/973, предвиђао је постојање једног извршиоца на радном месту бравара и на том месту је био распоређен тужилац, који је све до 20.06.2014. године, када му је престао радни однос, обављао послове овог радног места. Одлукама Надзорног одбора од 22.10.2013. године и 27.05.2014. године, генерални директор туженог је задужен да одлуком утврди на којим радним местима је због економских, односно организационих промена престала потреба за обављањем послова или је дошло до смањења обима посла, што је узроковало настанак вишка запослених, али тужени није доставио одлуку генералног директора којом се утврђује на којим радним местима је због економских и организационих промена настао вишак запослених.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужбени захтев тужиоца и поништили решење туженог од 26.06.2014. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду.

Наиме, тужиоцу је отказан уговор о раду због престанка потребе за његовим радом, применом члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду, који је био на снази у време доношења побијане одлуке, а чијом применом послодавац може запосленом да откаже уговор о раду, ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла. Радно место тужиоца није укинато, већ је дошло до смањења обима посла на том радном месту, при чему послове које је тужилац раније обављао и даље обавља један радник. Тужиоцу је отказан уговор о раду уз образложење туженог да је приморан да смањи број запослених на неодређено време, а да послодавац нема могућности да запосленом обезбеди други посао који одговара његовој стручној спреми и радним способностима, као и да послодавац нема могућности да запосленом

понуди други посао у нижем степену стручне спреме одговарајућег занимања, нити да му обезбеди преквалификацију или да му понуди посао код другог послодавца.

Немогућност распоређивања тужиоца на друге послове не представља разлог за доношење решења о отказу уговора о раду тужиоцу, применом чана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду, у ситуацији када није укинута његово радно место, односно послови које је обављао, већ је само дошло до смањења обима посла на том радном месту. Тек у ситуацији када би радно место тужиоца било укинато и тужилац због тога бити оглашен вишком запослених, а тужени не би могао да га распореди на друге одговарајуће послове према његовој преосталој радној способности, тужени је могао донети решење о престанку радног односа по овом основу. Како то у конкретном случају није учињено, а у моменту доношења оспореног решења Правилник о организацији и систематизацији радних места код туженог предвиђао је постојање једног извршиоца на радном месту бравара, на које место је био распоређен тужилац, а који је све до 20.06.2014. године обављао послове овог радног места, правилан је закључак нижестепених судова о основаности тужиоачевог захтева. Стога Врховни касациони суд налази да су правилно нижестепени судови усвојили тужбени захтев и поништили побијано решење о отказу уговора о раду тужиоцу, а тужени обавезан да тужиоца врати на рад применом члана 191. Закона о раду.

Имајући у виду напред наведено, неосновано се ревизијом туженог указује да послодавац није у обавези да у сваком моменту има попуњени број извршилаца који је предвиђен за одређене послове, уколико за тим нема стварну потребу. Тужени није у обавези да има попуњена сва радна места која постоје у Правилнику о организацији и систематизацији радних места, али не може отпустити запосленог због смањеног обима послова на радном месту на коме је једини извршилац, а да то радно место остави непопуњено у систематизацији.

Супротно наводима ревизије, правилна је одлука нижестепених судова да је основан захтев тужиоца за поништај отказа уговора о раду, па се неосновано у ревизији туженог истиче да су нижестепени судови погрешно применили материјално право. Будући да је побијано решење о отказу уговора о раду незаконито, то постоји и основ за обавезивање туженог да тужиоца врати на рад у смислу члана 191. став 1. Закона о раду, што ревизију туженог чини неоснованом и у том делу.

У осталим наводима ревизије, понављају се жалбени разлози о којима се Апелациони суд изјаснио, дајући разлоге које прихвата и Врховни касациони суд.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић